

DHR Stockholms läns distrikts verksamhetsberättelse 2016

DHR Stockholms läns distrikt

Kavallerivägen 30, 1 tr
174 58 SUNDBYBERG

☎: 08-120 556 80

Webbplats: www.dhr.se/stockholmslan

Innehållsförteckning	Sid	
INTRODUKTION	4	
Medlemmar	4	
Vårt uppdrag, våra uppdragsgivare	4	
Styrelsens redogörelse för verksamheten året 2016	4	
Vår styrelse, sammanträden och personal	4	
Hur vi arbetar intresse- och rättighetspolitiskt	5	
SAMVERKAN MED LANDSTINGETS LEDNING	5	
Landstingsstyrelsens samverkansråd – brukarnas regelbundna möten med politikerna	5	
Bidragsgruppen	6	
Samverkansråd för landstingsstyrelsens förvaltning	6	
Landstingets bemötandepreis	7	
KULTUR	7	
Kulturförvaltningens samverkansråd (KUN)	7	
Rådet för oskyddade trafikanter (ROT)	8	
Instegsutbildningar	8	
Akutsjukhusen	8	
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	9	
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens råd	9	
Habilitering	11	
Referensgrupp för habilitering	11	
HJÄLPMEDEL	12	
Referensgruppen för hjälpmedel	12	
Läkemedelskommittén	12	
Patientsäkerhet	13	
Nya Karolinska Solna, NKS	13	
Patientnämnden	13	
E-hälsa	14	
Stockholms läns sjukvårdsområde	14	
LOCUM:s samverkansråd	15	2 (34)

TRAFIK OCH KOMMUNIKATIONER	21
Kollektivtrafik till lands och sjöss	21
Färdtjänst/rullstolstaxi	21
Framtidens färdtjänst	21
Trafikförsörjningsprogram för Stockholms län	23
Rullstolstaxiträffar	23
FUT (Förvaltning för utbyggnad tunnelbana) resursgrupp	23
Trafikverkets råd	23
ÖVRIGA MÖTEN, KURSER M M DÅ VI DELTAGIT/ MEDVERKAT	
Kurser och konferenser	24
Informationsinsatser	24
Möten med landstingspolitiker	24
Medlemsinformation och avdelningskontakter	24
Informationsmaterial och mässdeltagande	24
SAMARBETE MED ÖVRIGA FUNKTIONSHINDER- ORGANISATIONER	
Rh-gruppen (Rörelsehinderföreningarna i samverkan)	25
Samarbete kring BOSSE Råd, Stöd & Kunskapscenter	25
Presidiemöten	25
Ekonomi	25
Slutord	26
Bilaga 1: Förtroendevalda och personal	27
Bilaga 2: Av distriktet arrangerade kurser och konferenser	28
Bilaga 3: Ekonomisk redovisning (resultat- och balansräkningar)	31
Bilaga 4: Revisionsberättelse	33
Kontaktuppgifter till DHR-avdelningarna inom Stockholms län	34

INTRODUKTION

”DHR – **D**elaktighet **H**andlingskraft **R**örelsefrihet - Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder”, är en organisation av personer med nedsatt rörelseförmåga. Vi bildades 1923 av elever vid Vanförestalten i Göteborg. Sedan 1930-talet har även vanföra personer utanför de speciella yrkesutbildningsinstitutionerna för elever med nedsatt rörelseförmåga, organiserat sig i vårt förbund.

Medlemmar

Länets tio DHR-avdelningar hade den 31 december 2016 totalt 1047 individuella medlemmar. Det är en minskning med 65 jämfört med föregående år.

Vårt uppdrag, våra uppdragsgivare

På uppdrag av Förbundsstyrelsen och DHR-avdelningarna i länet driver vi rättighets- och intressepolitisk verksamhet kring länsövergripande och landstingsfrågor i Stockholms län. Vi har även vissa samordnande och medlemsstödande uppgifter. Vi anser oss även ha en förpliktelse gentemot landstinget att tillhandahålla pålästa och aktiva representanter i samverkansråden.

Styrelsens redogörelse för verksamheten året 2016

Vår styrelse, sammanträden och personal

DHR Stockholms läns distrikts arbete leds av en årsmötesvald styrelse med nio ledamöter, fyra kvinnor och fem män, som alla har nedsatt rörelseförmåga. Fem av dessa är ständiga rullstolsanvändare. Styrelsen har under året hållit elva protokollförda styrelsemöten, två upptaktsmöten. Styrelsen har även utsett ett beredningsutskott. Vårt kansli ligger i Rissne Office Center i Sundbyberg. Vi har under året haft en praktikant, en deltids- och två heltidsanställda personer varav två använder rullstol.

Årsmötet hölls i Axelsbergs servicehus lördagen den 23 april med totalt 48 deltagare varav 23 valda ombud. Mötet leddes av Fredrik Wallén (kd) från Trafiknämndens färdtjänst- och tillgänglighetsberedning. Protokollet fördes av distriktsombudsman Ingela Larsson. Årsmötet gjorde ett uttalande om färdtjänst och behandlade fyra motioner om att nå ut utanför DHR, kunskapsbrister hos arbetsterapeuter rörande hjälpmedel, färdtjänstförbättringsbehov samt spridning av material.

Hur vi arbetar intresse- och rättighetspolitiskt

Vi har formell samverkan med landstingets olika verksamheter utifrån en överenskommelse mellan landstinget och funktionshinderrörelsen i länet; vi samverkar även med landstingsverksamheter utanför den formella överenskommelsen; vi har såväl formella som informella kontakter med politiker och tjänstemän; vi har en omfattande kurs- och konferensverksamhet i samarbete med ABF; vi samarbetar med Läns-HSO och SRF Stockholms och Gotlands län i många frågor; vi har ett organiserat samarbete med övriga rörelsehinderorganisationer kring specifika "rörelsehinderfrågor"; vi samlar våra avdelningsordförande för kunskapsutbyte och förankring av ställningstaganden. Vi har även en arbetsgrupp som träffas och jobbar med smärtfrågor.

SAMVERKAN MED LANDSTINGETS LEDNING

Landstingsstyrelsens samverkansråd – brukarnas regelbundna möten med politikerna

Ämnen som behandlats här är **Ambulanssjukvården** i AISAB:s regi. Bolaget är helägt av Landstinget och sköter 40 % av ambulansverksamheten; den övriga delen konkurreras ut. **Folktandvården** i landstinget. Kärnverksamheten inkluderande medicinsk tandvård bedrivs på 85 kliniker liksom specialisttandläkarutbildning. Det finns också medicinsk tandvård med särskild kompetens i att vårda kunder med olika medicinska diagnoser samt funktionsnedsättningar med möjligheter till narkostandvård och för tandvårdsrädda patienter. **Asylsituationen** och reglerna kring vård och hjälpmedel. Barn och unga under 18 år får hälso- och sjukvård samt tandvård. För vuxna gäller sjukvård och tandvård, som bedöms inte kan vänta. Alla asylsökande erbjuds en hälsoundersökning. **Delaktighetspolicyn** för personer med funktionsnedsättning är kortare och förhoppningsvis mer användbar i sin nya skepnad. När policyn antagits av fullmäktige ska den följas av genomförandeplaner. Även dessa uppföljs årligen. **Locums nya förvaltningschef** Patrik Emanuelsson framhöll att för bolaget är fokusområde tillgänglighet viktigt. Där skulle extra intresse läggas på ritningsgranskning, att ta fram typrumsritningar, utvärdera konceptprogrammet för kassa-/receptionsdiskar och att inventera tillgängligheten på sjukhusen. **Framtidens Färdtjänst** är ett omfattande projekt, som utreds på Trafikförvaltningen. Frågan om hur den framtida färdtjänsten ska se ut verkar dras i långbänk – i närmare fyra år. **Regionalt CancerCentrum** informerade om utmaningar inom cancervården och forskningen, där man har perspektivet av en fördubbling av cancer till 2030.

Vägen från dödsdom till kronisk sjukdom ställer nya krav inte minst på patient- och anhängengagemanget. I augusti gjordes ett studiebesök på Tiohundra sjukhuset. Ett lyckat samarbete mellan kommunens socialtjänst och Norrtälje sjukhus, i ett läge där sjukhuset hotades av nedläggning. Man har radikalt minskat riskerna för patienter att hamna mellan stolar. Under året fick vi tillfälle att möta flera olika högst ansvariga politiker. Ansvarige för finanserna Torbjörn Rosdahl (m), Kristoffer Tamsons (m) trafikfrågor, Ella Bolin (kd) barn-/äldre frågor, Anna Starbrink (l) sjukvårdsfrågor, Peter Carpelan (m) personalfrågor, Daniel Forslund (l) IT-frågor. Ur oppositionen har bland annat deltagit Dag Larsson (s), Jens Sjöström (s), Håkan Jörnehed (v), Mats Arkhem (sd).

Våra representanter i rådet är Olle Johansson och Gunder Wåhlberg.

Bidragsgruppen

Bidragsgruppen som består av politiker och organisationsföreträdare har att föreslå till landstingsstyrelsen hur mycket pengar länets funktionshinderförbund skall erhålla.

I gruppen företräds vi av vår ordförande Anders Berglund.

Samverkansråd för landstingsstyrelsens förvaltning

Under året har fyra planerade sammankomster hållits med samverkansrådet, två möten med avgående landstingsdirektör Toivo Heinsoo och de två senare med den tillförordnade landstingsdirektören Anne Rundquist. Dessa har vid varje möte informerat om de dagsaktuella frågorna inom landstinget. VD Stefan Jacobsson har informerat om hur Framtidens hälso- och sjukvård planeras vid Danderyds sjukhus och Kenneth Svärd har informerat om arbetet med det nya färdtjänststavtalet. Forskningsdirektör Jan Andersson har berättat om hur olika register och databaser ger viktigt stöd åt den kliniska forskningen. Vi har informerats om olika områden inom hälso- och sjukvården, som e-hälsoarbetet och tillgängligheten i den nya tekniken, Vårdguiden och Inera samt frågan om vad som händer med patientjournalerna på längre sikt. Etikfrågorna inom landstingets forskningsverksamhet har diskuterats. På ett tidigt stadium har diskuterats syftet med och planeringen för en omarbetad policy om delaktighet för personer med funktionsnedsättningar. Rådet har fått en föredragning om den nya Citybanan ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Vi representeras av Gunder Wåhlberg och Olle Johansson.

Landstingets bemötandepreis

Distriktet är representerat i juryn. För 2016 var nomineringarna sex till antalet och priset tilldelades SL:s kompletterande tjänst "Personlig ledsagning" som är en kostnadsfri insats för resenärer med funktionsnedsättning.

I juryn ingår Gunder Wåhlberg.

Bemötandepriset belönar initiativ som förbättrar bemötandet av människor med funktionsnedsättning och ökar tillgängligheten till landstingets olika verksamheter.

KULTUR

Kulturförvaltningens samverkansråd (KUN)

Samverkansrådet har under året haft fyra möten. Förvaltningen utgör numera ett **kompetenscentrum för kultur och hälsa** och kopplingen däremellan. Projektet med kultur på recept fortsätter och kultur i vården omfattar olika insatser. Förvaltningen ansvarar för den konstnärliga utformningen av sjukhus, bland annat Nya Karolinska, och samarbetar med konstnärer och samhällsplanerare. Man har också arbetat med **kulturnämndens nya mål och vision** och gör en översyn av länets folkbildning. Dessutom har diskuterats landstingets **framtida kulturstöd**. Tre olika stödformer finns nu. Genom Cirkus Cirkör har ett begynnande arbete med **kultur för nyanlända** kommit igång och förvaltningen planerar ett samarbete med idrottsanläggningar om kulturskola. Rådet har diskuterat om en **tillgänglighetscertifiering av lokaler** för kulturändamål är möjlig att genomföra.

Rådet har besökts av verksamhetsansvarig på **Färgfabriken** som informerade om arbetet med anpassningen av lokaler och utställningar. Dessutom har rådet haft en träff med representanter för **Stockholms dövfilmfestival** som årligen äger rum. Ett råd har hållits på **Konsert-huset** med information om verksamheten och anpassningar av lokalerna i olika avseenden.

Våra representanter i rådet är Gunder Wåhlberg och Liza Syeda.

Rådet för oskyddade trafikanter (ROT)

De oskyddade trafikanterna har inte samma organiserade företrädare som många andra aktörer i trafikbranschen. Barn, äldre, personer med funktionsnedsättning, gående med gånghjälpmedel och cyklister med flera är särskilt utsatta grupper i trafiken.

ROT vill därför vara påtryckare i trafikfrågor som rör dessa grupper genom att verka för ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Rådet samlar olika slags organisationer som tillsammans kan vara aktörer inom detta område kring säkerhet i förhållande till trafiken. Under året har tre möten hållits och rådets fortsatta verksamhet är under diskussion. ROT producerar informationsblad i olika trafikfrågor.

Vi representeras av Gunder Wåhlberg och Patrick Englund.

Instegetsutbildningar

Vi blir allt mera tillfrågade att medverka vid instegetsutbildning. Instegetsutbildning är att klargöra för icke funktionshindrade hur det är att vara funktionshindrad i det dagliga livet. Vi har under många år framförallt hållit utbildningar för Trafikförvaltningen. Vi märker nu att efterfrågan ökar allt mera, bland annat från HSF, kommunerna Haninge och Sigtuna. Vi får mycket beröm efter utbildningarna av deltagarna. Utbildningen är något som görs av avdelningar och distriktsstyrelsen.

Akutsjukhusen

Samråd med Södersjukhuset har under året varit mindre lyckat. Första tillfället blev inställt och andra mötet genomfördes trots hissproblem och sjukdom. Vi behandlade vid andra mötet ombyggnationen på SöS och priset för bästa projekt inom SöS. Det projekt som vunnit är BB där SöS BB lyckats ta hand om aborter på ett mycket bra sätt där ledtiden kortats ner.

Faktaruta:

Syftet med detta samarbetsråd inom NTF:s ram är att verka för ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens råd

Från årsskiftet infördes avgiftsfri öppen hälso- och sjukvård för personer som är 85 år eller äldre och det blev elektronisk hantering av högkostnadsskydd.

Framtidsplanen har tagits upp, beskrivning av nätverkssjukvård, den handlar om samverkan med patienten i fokus. I framtidsplanen finns fyra principer för nätverkssjukvård: Individens hälsa ska vara i fokus i varje möte med vården, oavsett vart individen vänder sig ska denne få stöd att hitta rätt i vården. Tillräcklig samt adekvat information och kompetens finns i hela vården. Individens samlade behov är utgångspunkt för den vård som erbjuds. I projektet **Öppna jämförelser** tas en utvärderingsplan fram med fokusering på målbilden för Framtidens hälso- och sjukvård (FHS). Där hoppas man kunna landa 2025. Honnørsorden är *Hög tillgänglighet* (vård i rätt tid), *God kvalitet och delaktighet* (säker vård till rätt patient på rätt plats) och *Hög effektivitet* (säker vård i rätt tid, till rätt patient, på rätt ställe till rätt kostnad). Projektet ska trendmässigt göra återkommande nulägesbeskrivningar för att signalera behov av vidareutveckling i framtida systemutveckling och ta initiativ till eventuella behov för ändrad styrning av vården. Att patientcentrering också till innehållet blir patientfokuserad vård, måste betyda aktiv patientmedverkan med full acceptans från vårdens sida.

En fortsättning på nämnda projekt kom i form av presentation av så kallad **nätverkssjukvård**. Ambitionen är att åstadkomma vård utan att "hamna mellan stolar". Här återkommer begrepp som delaktighet, gemensam planering och långsiktighet. Att utpeka huvudansvarig genom vårdprocessen, att samordna vård- och omsorgsgrannar liksom andra vårdgrannar t ex kommunroll. För att allt detta ska fungera måste man ta fram IT-plattform med systemstöd byggda på avtal och uppföljning. Uppföljning blir ett viktigt inslag i nätverkssjukvården, som ska ta höjd på gruppen mångbesökare - patienter med kronisk sjukdom, svårare smärt-diagnoser och sköra äldre.

Vi presenterades för programdirektivet **Patientprocesser**. Bakgrunden ligger i vårdens starka funktionsorientering, som främjar specialisering och ökad kunskap. Var för sig åstadkommer specialistfunktionerna god produktion och ekonomi. Däremot brister det många gånger i samarbetet mellan funktionsenheterna. Det uppstår brott i flödet i den horisontella vårdprocessen sett ur patientens perspektiv. Nu görs intensiva försök att arbeta fram processorienterade stöd där specialistfunktionerna tar ett steg tillbaka, där verksamheten sker i patientens process. En servicebaserad verksamhet skiljer sig från produktionsperspektivet genom att:

Den är komplex att både definiera och mäta, drivs direkt av ett faktiskt kundbehov eller kundinput, produktionen och konsumtionen är samtidigt, kunden(patienten) är både leverantör och konsument, samtidigt leverans och konsumtion under utförandet av service. Blev det svårt? Ja, men tänkvärt.

Det finns inte något slutligt politiskt förslag om framtida investeringar i landstingets sjukvård ännu. Nytt akutsjukhus i söderort? 12 st nya närakuter.

Framtidsplanen, vårdval inom geriatrik förfrågningsunderlag planeras till Hälso- och sjukvårdsnämnden i februari 2017. Befolkningsutvecklingen indikerar en kraftig ökning av behovet av antalet geriatriska vårdplatser. Vi hade i Workshop om vårdval geriatrik. Funktionsnedsattas särskilda behov bör förtydligas, mer samarbete med psykiatri. Vad är det man väljer att komma till? De som har det största behov av att välja har svårast att göra det.

Utvärderingsplan för framtidens hälso- och sjukvård

Utvecklingsavdelningen på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i uppdrag att ta fram en utvärderingsplan som fokuserar på kärnområdena i förändringen men framför allt på hur kvaliteten i vården påverkas av omstruktureringarna och vilka konsekvenser det medför. Den hälsopolitiskt påverkbara dödligheten minskar både i riket och i länet. Sjukvårdsrelaterad åtgärdbar dödlighet minskar också.

Projektet **Journal via nätet** är i etableringsfasen, och införande är tänkt att ske under 2017. Denna tjänst möjliggör för invånaren att läsa patientjournalen via nätet, man når tjänsten via 1177 Vårdguidens e-tjänster. Journalen via nätet stärker individens rättigheter och delaktighet i sin egen vårdprocess. Journalen ger en möjlighet till en mer jämlik dialog. Men kommer E-tjänster att fungera för alla? Hur har man tänkt lösa det?

Idag finns det 34 vårdval i Stockholms län, ytterligare fyra planeras och arbete pågår med 18 upphandlingar enligt LOU.

Stockholms läns landsting har ansökt om statliga pengar 10,8 miljoner för år 2016 och 2017 för att utveckla uppföljningen och anpassa nationella kunskapsstöd för personer med kroniska sjukdomar.

Samrådet har också givit synpunkter på reviderat förslag till **Folkhälso-policy 2017 - 2021**. Där tog vi upp vikten av hur hälsan är hos personer med rörelsenedsättning.

Tandvårdsstöd till personer med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning togs också upp. Högkostnadsskydd, allmänt tandvårdsbidrag och särskilt tandvårdsstöd är statliga åtaganden. Landstinget svarar för barn- och ungdomstandvård, oralkirurgisk behandling, uppsökande verk-

samhet och nödvändig tandvård för vissa äldre och funktionsnedsatta, tandvård som led i kortvarig sjukdomsbehandling och F-tandvård (tandvård enligt hälso- och sjukvårdstaxa), det vill säga tandvård för personer med stora behov på grund av långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning.

De beryktade stödstrumporna från höstens mediadrev fick en genomgång. Klargöranden gjordes också i den tragiska Macchiariniaffären, professorn som opererade in icke forskningsgodkända plaststrumar. En affär, som troligen kommer att få vårdetiska och skadeståndsmässiga efterverkningar.

Habilitering

Referensgrupp för habilitering

Under året har det varit två möten med referensgruppen för habiliteringen med beställarna. Den 22 augusti trädde en **ny organisation** i kraft gällande Habilitering & Hälsa. Den innebär att vissa **habiliteringscenter** blir för både barn och vuxna. I oktober 2015 övertog kommunerna i Stockholms län **hälso- och sjukvårdsansvar** för personer som bor i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. Läkarinsatserna kommer även fortsättningsvis vara landstingets ansvar. Förändringen gäller basal hemsjukvård, inklusive enstaka hembesök och primärvårdsrehabilitering i bostad med särskild service och i daglig verksamhet. Det gäller också förskrivning och kostnadsansvar för vissa hjälpmedel till målgruppen. Dietist och logoped ger insatser i LSS bostaden. Däremot inte arbetsterapeuter och fysioterapeuter, de insatserna ges från kommunerna.

Upphandlingar: Syncentralerna har upphandlats och kommer att drivas av Sodexo från den 1 mars 2017. Det har också varit upphandling av uppdraget **psykosocial habilitering**, det uppdrag som Bosse, råd, stöd och kunskapscenter har, som de också har fått behålla. **Slutenvård för personer med utvecklingsstörning** och grava beteendeeavvikelser har upphandlats. Neuropsyk i Bollnäs AB får fortsätta. Medicinsk Apparatur i Hemmet (**MAH**), drivs numera av SLSO och ligger i Solna.

En fråga från DHR var om Rehabstation Stockholm Aktiv har sett någon nedgång i deltagandet sedan förändringar i den personliga assistansen? Det har man inte gjort men däremot har flera som fått indragen assistans timmar/dubbelassistans inte kan göra hemträningsprogrammet eller ta ut rörlighet som rekommenderats.

Det har också varit ett möte på Habilitering & Hälsa, om den nya organisationen och framtidens habilitering.

HJÄLPMEDEL

Referensgruppen för hjälpmedel

Referensgruppen för hjälpmedel har haft två möten under året. I avtalen med hjälpmedelsverksamheterna ingår att samråda med funktionshinderorganisationerna om sortiment. Under året har **brukarråd** på norra sidan påbörjats på Sodexo, det har varit fyra stycken. Det har vid varje tillfälle tagits upp olika teman, där vi har pratat om hemsidan, akuta fel på hjälpmedel, hjälpmedel till föräldrar med funktionsnedsättningar. Samråd på södra sidans hjälpmedelsverksamhet har inte kommit igång ännu.

Avtalet för MAH (medicinsktekniska apparaturer i hemmet) blev överprövat och låg i Kammarrätten, under året bestämdes det att Hjälpmedel Stockholm ska ta hand om detta, sedan september månad, för hela länet och är beläget i Solna

Avtalet med **Förbrukningshjälpmedel** började gälla från den 1 juni 2015, OneMed Sverige som fick avtalet. Men att på grund av dålig upphandling av medicinska förbrukningsvaror - bandage, stödstrumpor till exempel, har kostnaderna skenat iväg. Avtalet som skulle kosta 500 miljoner över en femårsperiod, har redan efter ett år kostat 465 miljoner kronor. Avtalet sägs upp och förkortas till maj 2018. Arbeta pågår att förbereda verksamheten i egen regi.

Hjälpmedelspolicyn har under året reviderats och DHR har suttit i en arbetsgrupp och träffats vid ett par tillfällen. Det har blivit mera förtydligande i skriften. Landstinget har inte prioriterat detta under året, och därför är inte skriften klar.

Läkemedelskommittén

Arbetet med **Kloka listan** togs upp med planerna för att öka läsbarheten. Den finns i tre olika redigeringar. I den fylliga läkarversionen rekommenderas att söka i indikationsregistret. Utöver detta finns ett substansregister. För enklare förståelse finns en så kallad patientversion sammanfattad form. En tredje version är framtagen med hänsyn till minskad ämnesomsättning sk metabolism Klok läkemedelsbehandling av de mest sjuka äldre. Alla tre versionerna finns att hämta på apoteken. Engagemanget från gruppen, som arbetar med förbättringar är stort. Vidare har sammankoppling av Kloka listan till Framtidens Hälso och sjukvård (FHS), problemen med underbehandling tex att man inte tar ut receptbelagda läkemedel, att ojämlig vård fortsatt gäller, att förskrivningen av de innovativa läkemedlen ligger i sen implementering. och de nya blodförtunnande medlen, diskuterats.

Patientsäkerhet

Faktaruta

Landstingsstyrelsen beslöt år 2006 att skapa en samlad ledningsfunktion för patientsäkerhetsarbete. Den samlade centrala ledningsfunktionen utgörs av en patientsäkerhetskommitté, en patientsäkerhetsfunktion och ett samverkansorgan med brukar-organisationer. Dess uppgift är att ansvara för genomförandet och utvecklandet av handlingsprogram för säker vård.

I kommittén förs diskussioner kring vissa brister med **kringutrustning såsom liftar** med mera på akutsjukhusen och inom primärvården. Saknas kunskap om den typen av hjälpmedel, otydligt var utrustningen finns om den finns. MRSA-frågor diskuteras också, till exempel när man missar att desinficera rullstolar eller andra hjälpmedel för att inte bakteriespridning skall göras. **Smittspridning** överlag diskuteras.

Nya Karolinska Solna, NKS

Arbetsgrupper med representanter från bland andra oss träffas i förvaltningar som knutits till detta sjukhusprojekt. Under året har vi haft informationsmöten om byggnaderna, dess inredning och konstprocess, vårdinnehåll och planering. Vi har även gjort studiebesök innan sjukhuset togs i drift.

Faktaruta

NKS är en jättesatsning på ett nytt sjukhus i Solna. Hanteringen av processen att planera för att sjösätta det nya sjukhuset ligger på flera händer/förvaltningar: Byggnaderna hos NKS-Bygg, Locum och LSF. Verksamhetsinnehållet planeras hos KS och Landstingsstyrelsen.

Patientnämnden

Tillsammans med representanter från HSO och SRF träffar vi patientnämndens chef och en tjänsteman en a´ två gånger per år. Vid mötena får vi information om typen av anmälningar, åtgärder som vidtas och specialstudier som nämnden gör. Nämndens årsberättelse ger oss ytterligare kunskap om problem som patienter möter vid kontakten med sjukvårdens olika delar.

E-hälsa

Alla pratar om det stora medlet för att spara pengar och att öka patientens medverkan i vården. Vi vet inte om E-hälsan är det medlet, vi vill hissa en liten varningsflagga.

E-hälsa behandlas tyvärr som en mindre intressant fråga för oss rörelsehindrade och övriga inom funktionshinderrörelsen. Nu menar

Stockholms län att man ska vidta åtgärder som för upp frågan på banan igen. När det gäller frågor inom E-hälsan har DHR, SRF och HSO inom länet samma uppfattning. Vi hoppas att E-hälsan blir frågan som innebär att också vi känner vår medverkan i vården.

I vår samverkan med HSF är Yvonne Björkman, Olle Johansson, Amir Amirrazi och Anders Berglund engagerade.

Stockholms läns sjukvårdsområde

Samtal och dialog är framträdande faktorer i mötena med verksamheterna på SLSO. Inte minst tack vare sjukvårdsdirektören Mikael Ohrling. Föredragningar, presentationer och löpande uppföljningar har gjorts kring många förändringar, som förorsakats i processen kring FHS (Framtiden hälso- och sjukvård). I uppdraget ligger att planera för **öppna närakuter** på Karolinska Solna i Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Danderyds sjukhus och Rosenlunds sjukhus samt Huddinge sjukhus lättakut som nu kommer benämnas närakut. De planeras bli tio stycken och ska få en tydlig vårdnivå med fokus på olycksfall och barn samt tillgång till röntgen och labb. Det gäller också **vårdcentraler**, med utredningar kring möjligheterna att få **specialinriktningar inom primärvården**. Fokus ligger också på geriatrik. Vi har gjort

Faktaruta

E-hälsa är för vårdutövande som tar hjälp av elektroniska processer och kommunikation. Begreppet kan omfatta en rad tjänster i gränslandet mellan medicin, sjukvård och informationsteknik, såsom, e-journaler, och hälsoinformation för patienter.

Faktaruta

SLSO är en vårdgivare inom landstinget med uppdrag att utveckla och ge vård nära patienten. I SLSO finns psykiatri för barn- och ungdomar, vuxna och äldre och även specialiserad beroendevård och rättspsykiatri. Primärvården omfattar vårdcentraler, närakuter, barn- och mödrahälsovård, ungdomsmottagningar och rehabiliteringsenheter.

SLSO bedriver också hjälpmedelsverksamhet, habilitering, geriatrik och avancerad hemsjukvård. Tillsammans med Karolinska Institutet bedrivs även forskning, utveckling och utbildning.

SLSO har cirka 11 000 medarbetare som bedriver verksamhet i merparten av kommunerna i Stockholms län och i alla Stockholms stadsdelar.

studiebesök på byggarbetsplatsen Sollentuna sjukhus för att se en patientrumsmödel. SLSO har ett stort ansvar för psykiatri, där utformning av patientutrymmen vid Nacka sjukhus diskuterats. Ambitionen är att skapa öppenhet. SLSO har också intressen i STING (Stockholm Innovation & Growth). På så sätt fick vi en introduktion kring **patientsäkra appar** och hur de efter omfattande arbete får CE-märkning.

En intressant presentation av **Folkhälsorapporten** gjordes av Anton Lager från Centrum för epidemiologi. I rapportdelen Sjuklighet och förtida dödlighet, utgör hjärtinfarkt och stroke, cancer, värk och depression/ångest tunga inslag. Där poängterades sociala skillnader, där segregationen är viktig indikator, exempelvis i vilka områden vi bor.

Frågan om **journaler via nätet** diskuterades flera gånger under året. I journalen ska man kunna se delar av den egna journalen samt följa remissens väg i vården. Vi ställde frågor kring öppna eller slutna patientjournaler. Man arbetar kring två strategier, där det ena är strukturerad journalinformation och det andra hur förbereda personal, eftersom det innebär förändrat arbetssätt. Journalen ska innehålla läkemedel, remisser, vaccinationer, diagnoser, provsvar och uppmärksamhetssignaler. När man inte förstår det medicinska innehållet kontaktar man sin vårdenhet genom inloggning via 1177.se till berörd mottagning eller via telefon på enhetens angivna telefontider. Pilotverksamhet i SLSO regi körs i Handens och Axelsbergs vårdcentraler och i Capio regi i Ringens och Serafens vårdcentraler. Projektägare är sjukvårdsdirektörerna Barbro Naroskyin och Mikael Ohrling.

Vi har även tagit upp brister som vi upplever i primärvården, till exempel avsaknad av utrymme i väntrum för besökare som använder rullstol, liftar och möjlighet att väga sig (i lift).

I denna samverkan representeras vi av Olle Johansson och Jaan Kaur.

LOCUM:s samverkansråd

Mötena på LOCUM går till så att det är LOCUM som håller i mötena och presenterar för oss vad som är på gång och vi kommenterar olika aspekter ur ett tillgänglighets- och användbarhetsperspektiv. Externa såväl som föreläsare från Locum presenterar olika ämnen/föreläsningar. Rådet genomför även studiebesök i olika verksamheter.

Faktaruta

Locum AB är en av Sveriges större fastighetsförvaltare med ett fastighetsbestånd på cirka 2,1 miljoner kvadratmeter lokaler i Stockholms län. Bland hyresgästerna dominerar sjukvården i länet. Locum AB ägs av Stockholms läns landsting.

Stockholms läns landstings organisation

- Politisk organisation
- Styrelser för bolag och nämnder som drivs i bolagsliknande former
- Förvaltningar och bolag

Valberedningen

Landstingshuset i Stockholm AB, LISAB

- Södersjukhuset AB
- Danderyds Sjukhus AB
- Södertälje Sjukhus AB
- S:t Eriks Ögonsjukhus AB
- Folk tandvården
- Stockholms län AB
- Ambulanssjukvården i Storstockholm AB
- Stockholm Care AB
- MediCarrier AB
- Locum AB
- Waxholms Ångfartygs AB
- AB Stockholms Läns Landstings Internfinans

Förvaltningar som drivs i bolagsliknande former

- Karolinska Universitetssjukhuset
- Stockholms läns sjukvårdsområde

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje¹⁾

- TioHundra AB

AB Storstockholms Lokaltrafik, SL

- SL Infrateknik AB
- AB SL Finans
- SL Älvsjö AB

Ägar-
utskottet

Personal-
utskottet

Arbets-
utskottet

Landstingsråds-
beredningen

Forskningsberedningen
Innovationsberedningen
Miljöberedningen
Fastighets- och investeringsberedningen
Beredningen för utbyggd tunnelbana

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje¹⁾

Sjukvårds- och omsorgskontoret

**Patient-
nämnden**

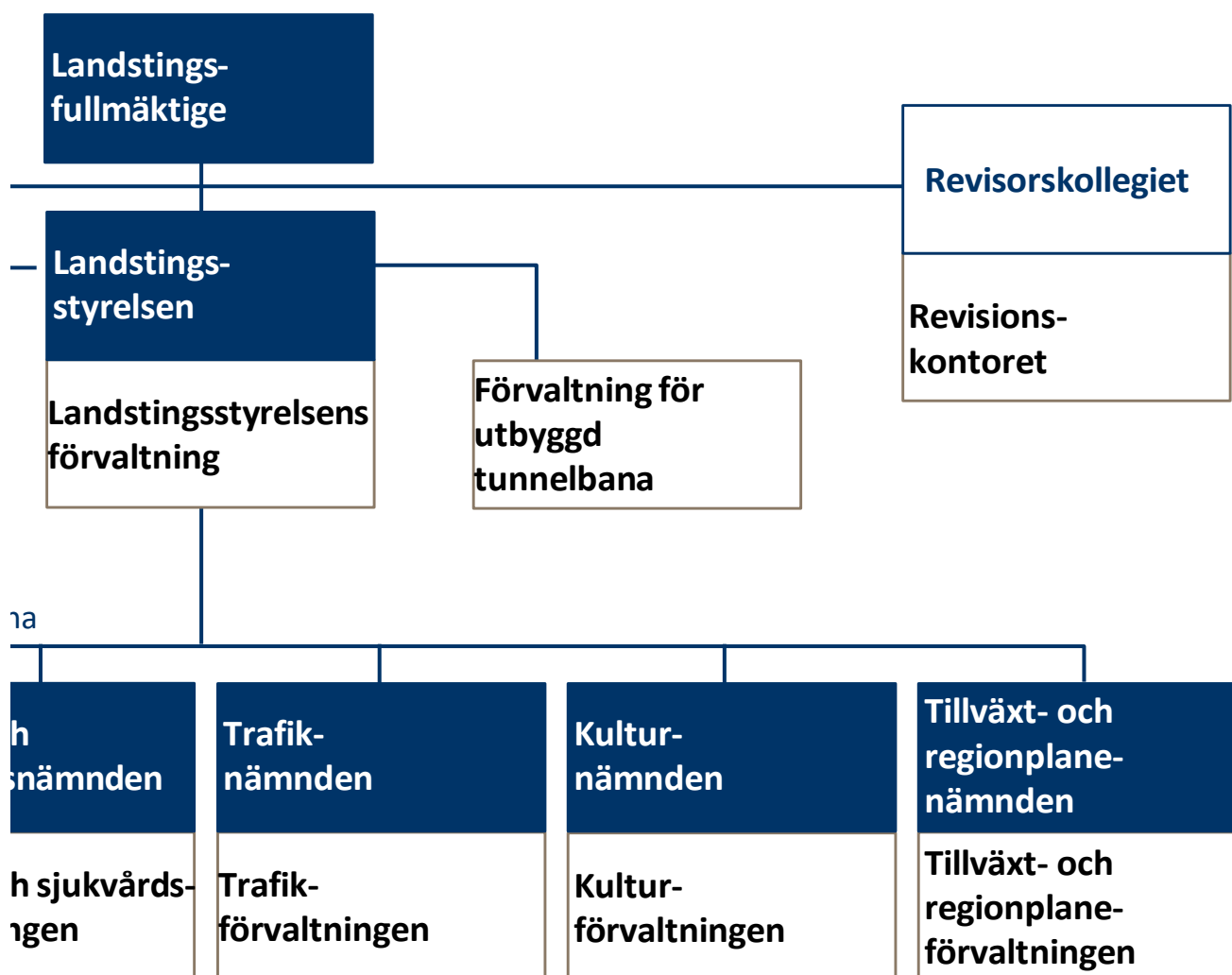
Patientnämndens förvaltning

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsförvaltning

Landstingsstyrelsen leder och samordnar landstingets verksamhet och ekonomi. Den förbereder ärenden som ska behandlas av landstingsfullmäktige. Styrelsen har ett övergripande ansvar för landstingets verksamheter och kan i många fall själv besluta i ärenden som inte behöver gå vidare till fullmäktige.

Patientnämnden är vårdens fristående och opartiska instans dit patienter, anhöriga och personal kan vända sig när det uppstått problem i kontakterna med vården. Till **Patientnämndens förvaltning** kan patienter anhöriga och personal kostnadsfritt vända sig med frågor som rör all offentlig finansierad hälso- och sjukvård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har ansvar för ledning av landstingets hälso- och sjukvård. Uppdraget innefattar ansvar för all hälso- och sjukvård samt tandvård och insatser enligt LSS. Nämnden ska se till att hälso- och sjukvården styrs, samordnas och utvecklas på ett sådant sätt att de samlade resurserna anpassas till befolkningens behov och bidrar till förbättring av hälsotillståndet.

Trafiknämnden fattar beslut, upphandlar samt ingår avtal. Avtalen överläts därefter till AB SL. AB SL uppdrar åt trafiknämndens förvaltning – kallad trafikförvaltningen – att förvalta avtalen för AB SL:s räkning.

Till **Trafikförvaltningen** har förts SL:s personal, administrativa tillgångar, avtal och tillgångar som inte hör till trafikverksamheten samt trafiktillstånd för järnvägar och sjöfart.

Hos AB SL finns tillgångar som hör till trafikverksamheten samt trafikverksamheten och de avtal som hör till trafikverksamheten.

Kulturnämnden verkställer landstingets kulturpolitik och svarar för satsningarna inom kulturområdet och bidrar till att stimulera och utveckla länets kultur- och föreningsliv.

Entré R2 på Huddinge sjukhus ska byggas om för att förbättra patientflöde och personalens arbetsmiljö. Receptionen kommer att flyttas längre in i byggnaden. Denna entré kommer att få ett ökat patientflöde i och med nybyggnationer på området.

På initiativ från HSO/Elöverkänsligas riksförbund har Locums elspecialister inbjudits till samverkansrådet för att diskutera så kallad "**smutsig el**".

Patrik Emanuelsson, Locums nye VD, inbjöds till rådet för att presentera sig, sina visioner, **Locums ansvarsområden** och svara på våra frågor om personalpolitik, tillgängliga vårdlokaler, till exempel ensalsrum, ökad kundnöjdhet och anpassningar, tillgänglighet och personlig service och mycket annat.

Fredrik Hagel, projektområdeschef, presenterade arbetet med ombyggnaden av **Södertälje sjukhus**. Ombyggnaden är en strategisk investering.

Diskussioner kring ansvar för **ledsagning i sjukhusmiljö** har pågått under flera år. Enligt Locums FM-avdelning finns det med i avtalen när Locum erbjuder receptionstjänster att receptionisterna i mån av tid kan hjälpa till med ledsagning. På de större sjukhusen är det sjukhusen själva som ombesörjer det. SRF föreslår att det borde finnas ett centralt telefonnummer dit det går att ringa och boka om man är i behov av ledsagning.

SLL har initierat en **skyltupphandling** som Locum är med och ansvarar för. Referens-gruppen har bett att samverkansrådet ska vara med gällande kravställning för utformande av skyltar. Upphandlingen ska vara generell så att så många som möjligt ska kunna avropa den.

Upphandlingsfrågor 2015 köpte Locum tjänster för 6,4 miljarder, 2014 för 3,4 miljarder. På Locum pågår cirka 500 projekt samtidigt. Upphandlingsenheten är då en stödenhet.

Locum har många leverantörer och arbetar även med bemötandefrågor för våra leverantörer och entreprenörer. Locum har ett förvaltningsuppdrag från Landstinget att driva större investeringsprojekt, fastighetsunderhåll och fastighetsdrift.

Information från **samgranskningsgrupper**, samordningsmöten, Mock-up-miljöer och genomgång av granskningslista återkommer regelbundet. Locum har varit noga med att klargöra att när rådsledamöterna är med och granskar räknas de som rådgivande och inte beslutande. Vi har alltså inget beslutsmandat och blir inte skadeståndsskyldiga vid eventuella felaktigheter. Vi inbjöds av SLSO till Mocup-rummet på Sollentuna.

Locum bygger upp ett prototyprum av ett hygienrum och/eller ett vådrum för att kunna se hur det kommer att se ut i verkligheten. Mocuprummen är fullt utrustade med den inredning som planeras att finnas i rummen vid färdigställande.

Locums **konceptprogram** finns att ladda ner på Locum.se. Vi har "Lokaler för trygg vård" och "Sjukhusentréer" upptryckta just nu och erbjuds till rådsmedlemmarna på mötet. Locums kassa- och receptionsdisk Upphandlingen har startats. Det befintliga konceptprogrammet kommer att uppdateras med det som är nytt när upphandlingen är klar. Locum genomför ett pilotprojekt med integrerade **ledstråk i entrémattor**. De finns på prov i tre sjukhusentréer: Dalens sjukhus, Sabbatsberg och St Eriks ögonsjukhus.

Samverkansrådet kommer att vara med att utvärdera projektet och om det faller väl ut kommer Locum att succesivt att integrera dessa nya entrémattor. **Granskningar** sker av S:t Görans sjukhus, Nacka sjukhus, Bromma, Chopin i Huddinge, nya St Eriks ögonsjukhus. Locum testar ett nytt sätt att granska genom att ha en "flödesworkshop" där syftet är att få till ett bra flöde för besökare, patienter och personal. Därefter sker en utvärdering om det här kan vara ett bättre sätt att genomföra granskningar än att bara sitta och granska ritningar. Locum arbetar med att ta fram en **checklista** för den fysiska tillgängligheten under byggtiden. Detta ansvar ligger hos entreprenören. Projektavdelningen tar fram underlag vad som är viktigt att tänka på. En rundvandring har gjorts på byggområdet kring Danderyds sjukhus för att få input till checklistan. När checklistan är klar ska den arbetas in på samtliga sjukhus under deras byggprojekt.

Locum har fyra personer som arbetar med **brandfrågor**, Ingen verksamhet har hårdare krav än Locum. Detta beror på att de förvaltar fastigheter där det bedrivs sjukhusverksamhet. De bygger för att brandkåren aldrig ska behöva rycka ut. Locums fastigheter har sprinklersystem, brandlarm, brandsläckare utplacerade var femtionde meter samt täta brandceller. Brandcellerna byggs så att vid en evakuering ska ingen behöva förflytta sig långa sträckor för att vara skyddad i minst en timme. Locums brandspecialister utbildar kontinuerligt verksamheterna hur de ska agera för att undvika brand. Locums och Landstingets brandmål: Mål 1 - Inom tre minuter ska den "lilla" branden vara släckt. Mål 2 – Att en brand inte sprids till en annan brandcell.

Upphandling av nya receptionsdisker samt ny skyltupphandling

Det är en lägsta prisupphandling som gäller. Den innehåller höga skalkrav och har hög materialspecifikation. Samverkansrådets inlämnade synpunkter sedan tidigare har tagits i beaktan och med som en del i upphandlingen. Om det inte sker en överprövning tecknas ett avtal från november 2016. Avtalet löper i fyra år.

Skyltupphandlingen är en samordnad upphandling med SLL. Upphandlingen avser ett ramavtal där nya enheter kan ansluta sig inom SLL till det upphandlade avtalet och därigenom få möjlighet att ställa sina egna verksamhetskrav. I dagsläget är det Locum, Folk tandvården, Södertälje AB, SLSO och Södersjukhuset som är med i upphandlingen. Locum ska vidare genomföra en ny **upphandling av parkeringsautomater** inom Locums fastighetsbestånd. I dagsläget är det olika avtal vilket gjort att det varit otydligt vem som äger parkeringsautomater och driften av dessa. I dagsläget finns inget regelverk som styr hur lång gångsträcka det får vara till en automat på parkeringsplatsen. Frågan har nu kommit upp i och med att Stockholm Stad ska börja ta betalt för handikapparkeringsplatserna och i samband med detta behöver denna fråga regleras i upphandlingen. Synpunkter från rådet: Parkeringsautomaten ska inte ligga längre än max tio meter ifrån handikapparkeringsplatserna. Knappsatsen och där man sticker in kortet ska sitta på max 70 - 80 cm över markytan eventuellt dubbla knappsatser på olika nivå. Viktigt att solljuset inte reflekteras i bildskärmen. Viktigt med ljusstarka displayer. Bra med ett system där man förskottsbetalar för en fast tid, till exempel tre timmar vid inpassage. Nyttjas inte hela tiden dras endast kostnad för nyttjad parkeringstid. Systemet är bra då man inte alltid vet hur länge man blir kvar på sjukhuset. Det kan behövas olika automater beroende på var de placeras. Det pågår en ny **upphandling** om att ta in två till tre **konsulter för fysisk tillgänglighet**. Upphandlingen ska vara klar i februari 2017 och avser ett avtal som löper på 2+1+1 år.

Presentation – Eastman Projektet startade 2012 med programhandling. 2013 togs genomförandebeslut. Byggstart var 2014. Slutbesiktning och överlämnande skedde 2015/2016. När det var dags att flytta in 2015/2016 var det 200 personer som flyttade in. En av anledningarna att fastigheten nu kan rymma så många fler personer än tidigare är att fläktrummen placerades i källaren istället för som tidigare på ett halvplan mitt i huset. För att detta skulle vara möjligt schaktades 1000 m³ bort från källaren för att göra plats för fläktrummen. Huset har blivit 600 m² större på grund av utgrävningarna.

Vi representeras i rådet av Jaan Kaur och Kjell Sandström.

TRAFIK OCH KOMMUNIKATIONER

Under 2016 har vi haft ett flertal möten med trafikförvaltningen. Under 2016 har vi haft sju samverkansmöten varav två gånger med politiker. Då behandlas sak- och intressefrågor som vi vill veta mer om eller som vi vill att förvaltningen tittar närmare på.

Kollektivtrafik till lands och sjöss

Här försöker vi att behandla frågor som antingen väcks på samverkansråd eller som förvaltningen vill testa eller lyssna på våra synpunkter i enskilda projekt innan de sätts igång. Vi i denna resursgrupp behandla kollektivtrafik på land och sjö, vi har haft tio träffar.

Vi har då diskuterat busstrafik, utbildningsfrågor, linjestreckningar med bolagen. Vi har aktualiserat reklamutformning i kollektivtrafiken. Ersättningstrafik för pendeltåg och tunnelbana. Vi har testat "här är jag-stolpar" vid väntplatser för rullstolsanvändare och andra som inte kan använda trappor vid stationsutrymningar. Vi har gjort studiebesök i Citybanans nya stationer. Stärkta rättigheter för personer med funktionsnedsättningar i kollektivtrafiken. Fallolyckor inom spårtrafiken. Försäkringsfrågor. Hissar och deras kapacitet. Avtalsfrågor och upphandlingar av trafik. SL Kundtjänst. Närtrafik. Och mycket mer.

Färdtjänst/rullstolstaxi

Under 2016 har sex träffar hållits utöver extra träffar. I denna resursgrupp behandlar vi enskilda och viktiga frågor som ni medlemmar påpekat samt funktionshinderorganisationer är missnöjda med. Många är arga och besvikna på färdtjänsten men ni ska veta att vi från distriktet tar upp varje klagomål som vi får in med ansvariga och kräver svar. Vårt påpekande och krav till svar har resulterat i att varje klagande ska få en återkoppling. Även om det finns mycket att göra. Året 2016 var ett särskilt år för färdtjänstgruppen. Under 2016 blev det många möten om framtidens färdtjänst. Det har varit ett tufft och jobbigt år med många möten, återkopplingar med svar och besvikelser. Några av medlemmarna i distriktet var med i vår träff med politiker i landstingshuset och demonstrationen framför landstingshuset. Vi har även träffat Transportarbetareförbundet och diskuterat färdtjänst och justa villkor för taxiförare inom färdtjänstverksamheten.

Framtidens färdtjänst

Efter flera års utredande fick vi utredningen om nästan 500 sidor på remiss från Trafikförvaltningen. Vi har deltagit i ett flertal möten

med projektledaren och utredningskonsulten. Möten som oftast känts frustrerande eftersom vi känt att vi inte fått något gehör för våra synpunkter. Vi har protesterat mot uttryck som "missbruk" och "överutnyttjande" när utredningen talat om de personer som har störst behov av färdtjänst. Vi har begärt att få ta del av underlag i form av statistik med mera. Våra viktigaste krav har varit resor efter behov, inget maxtak för antalet resor, för alla färdtjänstkunder, knytning till kollektivtrafiktaxan och rimliga beställnings- och restider. Under hela tiden har styrelsen hållits informerad om arbetet, vi har tagit upp vad som händer i interna seminarier vid årsmötet och vid möten med medlemmar. Vi har informerat om vad som händer i NollÅttan. Tillsammans med SRF arrangerade vi ett färdtjänstseminarium i Landstingssalen. Vi deltog i en aktion utanför Landstingshuset. På vårt initiativ beslöt vi, SRF och Läns-HSO oss för att avge ett gemensamt remissvar. Vi har då hävdats att vårt remissvar måste väga mycket tungt i jämförelse med andra remissinstanser eftersom färdtjänst exklusivt berör våra – inga andras – möjligheter till att förflytta oss utanför bostaden. För att ytterligare understryka hur viktig frågan är för oss färdtjänstresenärer har vi tre organisationer begärt att få träffa de politiska partierna i landstinget. Vi har fått träffa företrädare för Centern, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Ett inriktningsbeslut för Framtidens färdtjänst är planerat tas i slutet av mars 2017 i Trafiknämnden.

Foton ifrån Färdtjänstmanifestationen utanför Landstingshuset där Anna Westerberg håller upp en skylt med texten "Nu!" och på Kent Malmqvists skylt står det "Sluta skylla ifrån er! Lös problemen nu!".

Trafikförsörjningsprogram för Stockholms län

Inför framtagande av ett förslag till nytt Trafikförsörjningsprogram har vi deltagit i tre samråd och en uppföljningskonferens kring vad som framkommit i remissvaren. I vårt remissvar har vi varit positiva till att den särskilda kollektivtrafiken/färdtjänst lyfts in och tydligt framhålls i programmet. Vi har också ställt oss positiva till arbetet med framtagandet av programmet.

Rullstolstaxiträffar

Vi har träffat taxibolagen vid flera tillfällen för att diskutera problem i trafiken, avtalskonsekvenser och agerande med anledning av remissen kring Framtidens färdtjänst.

FUT (förvaltning för utbyggnad tunnelbana) resursgrupp

Under 2016 har nya förvaltningen haft två möten om projektet för utbyggnad av tunnelbana med oss. I nya samverkansavtal kommer förvaltningen att använda trafikförvaltningens samverkansråd för samtal med funktionshindersorganisationer.

Trafikverkets råd

Äntligen efter två års uppehåll inbjöd Trafikverkets region Stockholm och Gotland till samråd. Vi har haft 2 möten på hösten och kommit överens om med vad och hur vill vi att detta råd arbetar vidare.

I samverkan med Trafikförvaltningen är Amir Amirrazi, Patrick Englund och Jaan Kaur våra representanter.

ÖVRIGA MÖTEN, KURSER MM DÅ VI DELTAGIT/MEDVERKAT

Kurser och konferenser Informationsinsatser

Under året har vi arrangerat 13 egna kurser och konferenser inom vårt intressepolitiska område med totalt lite drygt 300 deltagare. Tillsammans med flera andra rörelsehinderföreningar och Rehab Station Stockholm har vi arrangerat en möjlighetsdag med tema "hälsa och välbefinnande" som samlade närmare 120 deltagare.

Kursverksamheten har genomförts i samarbete med ABF Stockholms län som också har gett bidrag till täckande av kurskostnaderna.

Möten med landstingspolitiker

Förutom mötena med politiken i landstingsstyrelsens samverkansråd har vi haft underhandskontakter för att diskutera för dagen aktuella frågor.

I mars medverkade DHR Stockholms läns distrikt i en paneldebatt som Vänsterpartiets landstingsgrupp anordnade på ABF i Stockholm om Jämlik (feministisk) sjukvård, där vi pratade utifrån ett funktionshinderns perspektiv.

Med anledning av utredningen kring Framtidens färdtjänst har vi, tillsammans med SRF och Läns-HSO uppvaktat Centern, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna och framfört våra synpunkter och farhågor.

Medlemsinformation och avdelningskontakter

Distriktets webbplats har utvecklats och används för att sprida information om aktuella frågor, distriktets verksamhet, olika kurser och aktiviteter. Avdelningarna har också genom särskilda meddelanden fått information om aktiviteter och andra handlingar. Ledamöter i distriktsstyrelsen och kanslipersonal har medverkat vid avdelningsmöten, årsmöten och andra sammankomster i avdelningarna. Vi har varit enskilda medlemmar behjälpliga i frågor rörande hjälpmedel och färdtjänst.

Informationsmaterial och mässdeltagande

Vi deltog tillsammans med riksförbundet och DHR Stockholmsavdelningen och dess Motorklubb med material och en monter med bemanning i hjälpmedelsmässan "Nya Hjultorget" i Kistamässan 24-25 maj.

Vi har tagit fram en informationsfolder som är enkel att trycka upp, aktualisera och som vi hoppas få hjälp av avdelningarnas medlemmar att sprida.

SAMARBETE MED ÖVRIGA FUNKTIONSHINDER-ORGANISATIONER

Rh-gruppen (Rörelsehinderföreningarna i samverkan)

Samarbetet med Rh-gruppen har utvecklats ytterligare under året. Förutom samarbetet kring "Möjlighetsdagen" där också Rehab Station Stockholm och BOSSE Råd, Stöd & Kunskapscenter medverkar, har färdtjänsten varit mycket aktuell.

Faktaruta

Rh är en sammanslutning av fem länsorganisationer inom Stockholms län. Reumatikerna, RBU - Föreningen för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar, DHR, NEURO-förbundet och Personskadeförbundet RTP.

Samarbete kring BOSSE Råd, Stöd & Kunskapscenter

Tillsammans med en del funktionshinderorganisationer i Stockholms stad och län har vi under en lång följd av år träffats regelbundet halvårsvis för att utbyta upplysningar och erfarenheter. Vi deltog i och uppvaktade BOSSE i samband med deras jubileum.

I detta samarbete återfinns Anders Berglund och Jaan Kaur.

Presidiemöten

Liksom tidigare har våra tre presidier träffats, informerat varandra om vad som är aktuellt och dryftat gemensamma frågor. Frågor av särskild vikt har i år varit färdtjänst, e-hälsa, landstingets nya delaktighetsprogram och samverkan.

Ekonomi

Distriktet har erhållit anslag från Stockholms läns landsting, bidrag från ABF samt del av medlemsavgiften från riksförbundet.

Beträffande distriktets ekonomiska ställning per den 31 december 2016 hänvisas till särskild redogörelse.

Ordförandens slutord

Vi står inför stora utmaningar den närmaste tiden. Våra behov av assistans, personlig service och färdtjänst ifrågasätts och våra rättigheter till assistans, personlig service, handikapparkering och färdtjänst angrips av medieföreträdare, generaldirektörer, domstolar och politiker. En vilsen allmänhet vet inte vad de ska tro när drevet går om fusk, missbruk och överutnyttjande! Det verkar som om människor bara missbrukar assistans, färdtjänst, hemtjänst, alkohol och droger. Aldrig missbrukas allmän kollektivtrafik, cykelvägar eller golfbanor!

Tillgänglighet och användbarhet i bostäder, bebyggelse och annan infrastruktur prioriteras bort i en kostnadsjakt där andra värden än våra framhålls. Vi vet vad vi talar om utifrån egen upplevd erfarenhet!

Vi står inför ett vägskäl. Ska vi resignera, ge upp och finna oss i att vår rätt urholkas allt mer? Eller ska vi höja våra röster, säga ifrån och ta strid för vår rätt till ett liv i samhällsgemenskap och delaktighet? Du bestämmer och möjliggör.

Stockholm den 15 mars 2017

Anders Berglund
ordförande

Liza Syeda
vice ordförande

Gunder Wåhlberg
kassaförvaltare

Amir Amirrazi
Ledamot

Yvonne Björkman
Ledamot

Patrick Englund
Ledamot

Olle Johansson
Ledamot

Beatrice Kolijn
Ledamot

Anna Westerberg
Ledamot

Förekommande förkortningar i verksamhetsberättelsen 2016

För att ta reda på vad förkortningar i verksamhetsberättelsen står för hänvisar vi till vår webbplats.

Förtroendevalda och personal

Styrelse

Styrelsen har efter årsmötet den 23 april haft följande sammansättning:

Ordförande	Anders Berglund, Nynäshamn – Haninge
Vice ordförande	Liza Syeda, Huddinge
Kassaförvaltare	Gunder Wåhlberg, Nacka – Värmdö
Ledamöter	Amir Amirrazi, Stockholm Yvonne Björkman, Sundbyberg Patrick Englund, Stockholm Olle Johansson, Huddinge Beatrice Kolijn, Stockholm Anna Westerberg, Täby

Revisorer

Ordinarie	Ulf Looström, Tyresö Anders Runnman, Nynäshamn
Suppleanter	Nina Jönsson, Södertälje Karin Sääf Göransson, Stockholm

Siffergranskningen har utförts av Monica Hedberg, auktoriserad revisor, Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB.

Valberedning

Sammanställande	Ingela Larsson, distriktsombudsman Iris Persson, Sundbyberg David Hansson, Stockholm
-----------------	--

DHR aktuellt i Stockholm

Redaktör och ansvarig utgivare: Gunder Wåhlberg

Lay out: Ingela Larsson

Under året har följande personer varit anställda

Gunilla Carlberg	Ekonomi och kurser
Jaana Kaur	Ombudsman
Ingela Larsson	Ombudsman

Av distriktet arrangerade kurser och konferenser

3 februari **Framtidens färdtjänst**

Helena Ljungqvist, konsult vid Trafikförvaltningen presenterade utredningen om framtidens färdtjänst och gav en orientering om tankar om kommande förslag till förändringar.
18 deltagare.

30 mars **Kvinnlig identitet! Behöver det poängteras?**

Maria Johansson, ordförande i FQ - Forum - Kvinnor och funktionshinder (före detta förbundsordförande i DHR) berättade om den viktiga organisation som FQ är. Vid mötet delades erfarenheter och talades om självkänsla. Man reflekterade över gamla fördomar och värderingar som styrt och styr synen på kvinnor med funktionsnedsättningar.
20 deltagare.

6 april **Hur bemöts du och hur vill du bli bemött?**

Stefan Balogh, som arbetar på BOSSE råd stöd & kunskapscenter höll i kvällen, som handlade om vad som sker i mötet och bemötandet och de viktigaste komponenterna i mötet.
21 deltagare.

12 april **Om framtidens hälso- och sjukvård**

Frågeställningarna under kvällen var många, men kom framförallt att handla om:

Vad kan man uträtta i opposition?

- * Till exempel när det gäller Framtidens Hälso- och Sjukvård. Ett projekt som har siktet på 2025.
- * Ganska snart öppnar Nya Karolinska Solna (NKS), där det från politiken – oavsett partitillhörighet - varit många synpunkter. Ibland allvarlig kritik för finansieringen. Att det kommer att bli mycket dyrare. Är det som vanligt att mer byggs än som var tänkt? Att det blivit dyrare av andra anledningar. Hur är det egentligen?
- * Den stora inflyttningen och NKS gör att flera av våra sjukhus måste byggas ut, öka sina kapaciteter och ta över akutsjukvård från det gamla KS. Kommer det att fungera?
- * Vad anser socialdemokraterna om det fria vårdvalet? Ska det begränsas? Göras om till vad?

- * Diagnoscentrum är ett nyare begrepp i sjukvårdsvärlden?
- * Centrum för Rikssjukvård.

Kursledare: Dag Larsson, sjukvårdslandstingsråd i opposition Stockholms läns landsting.
24 deltagare.

19 april **Fortsatt samtal kring temat Makt och maktlöshet**
(tillsammans med Huddingeavdelningen)
DHRs förbundsstyrelse gav för 15 år sedan ut en liten kampskrift mot diskriminering och förmynderi. I förordet anser man att personer med rörelsehinder dagligen utsätts för detta. För många är det dessutom en osynlig diskriminering som måste synliggöras och bekämpas.
Man diskuterade bl.a.
Hur mycket har hänt i den kamp som förts sedan dess?
Är begreppen makt och maktlöshet användbara också idag?
Kan en lagstiftning som rör diskriminering fånga in allt vi kan lägga in i begreppet och vilka andra vägar finns?
28 deltagare

23 april **Seminarium – Framtidens färdtjänst**
Kursledare: Ordförande i Trafiknämndens färdtjänstutskott
Fredrik Wallén
39 deltagare

10 och 17 maj **Promenad runt sjön Trekanten**
Under promenaden berättade Anders Andrae, Skogstur, lite om området runt Trekanten, om de växter och djur som finns där och hur det var förr vid sjön.
16 deltagare

2 juni **Ordförandeträff**
Distriktets ordförande Anders Berglund presenterade de idéer han har kring samverkan med avdelningarna och distriktets verksamhet. Man diskuterade också DHR-verksamheten ute i kommunerna.
16 deltagare

16 september **Möjlighetsdagen** (tillsammans med övriga RH-förbund.)
Temat för årets möjlighetsdag var hälsa och välbefinnande.

21 september **Hjälpmedel & rehabilitering.**
Hur det ska bli med rehabilitering och habilitering i framtidens Hälso- och Sjukvård?

Man lade mycke fokus på delaktighet i den fungerande rehabiliteringskedjan. Man informerade också om situationen för hjälpmedelsområdet och hur de olika hjälpmedelssektorerna (rullhjälpmedel, ortoser, proteser, dator tekniska hjälpmedel) passar in i de olika nätverkssystemen?

Kursledare: 4 personer från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. 41 deltagare

11 oktober **Jämlik / jämställd?**

Från Landstingsstyrelsens förvaltning kom Charlotte Ovefelt, jämställdhetsstrateg, jämlikhet & mångfaldsfrågor. Charlotte talade om jämställdhet & jämlikhet, samt diskrimineringsgrunder. Hon berättade också om projektet "Att undanröja hinder" och lite allmänt om mångfaldsfrågor.

19 deltagare

2 november **Ordförandekonferens om Framtidens kollektivtrafik.**

Under mötet presenterades förslag till nytt *Trafikförsörjningsprogram* och utredningen om *Framtidens färdtjänst*. Man informerade också om hur vi tillsammans med Läns-HSO och SRF har arbetat med remissvar, de ställningstaganden som distriktsstyrelsen fört fram och hur vi gemensamt fortsätter vårt arbete med att påverka våra politiker inför deras kommande beslut. 21 deltagare

16 november **Härskartekniker! Går det att känna igen?**

Till denna kväll hade vi bjudit in Birgitta Andersson, kassör i FQ - Forum - Kvinnor och funktionshinder (tidigare förbundsordförande i DHR) och aktiv i HHF (HandikappHistoriska Föreningen) för att lära oss att känna igen härskartekniker och vad det är. Birgitta pratade också om kvinnor i historien med nedsatt rörelseförmåga. 13 deltagare

20 november **Seminarium om färdtjänsten** (tillsammans med SRF.)

Representanter från olika politiska partier i landstinget, som har möjlighet att påverka färdtjänsten både idag och i framtiden presenterade sina synpunkter på den stora utredning, som ska staka ut vägen för framtidens färdtjänst och hur färdtjänsten kunna bli hållbar och funktionell för alla inblandade parter.

Kursverksamheten har genomförts i samarbete med ABF Stockholms län som också har gett bidrag till täckande av kurskostnaderna.

Resultaträkning för år 2016

		Budget
Intäkter		
Landstingsanslag	2 000 000,00	2 000 000,00
Samverkansbidrag	167 986,00	167 000,00
Andel av medlemsavgiften	25 831,00	25 000,00
Kurs- och nätverksbidrag	6 233,00	30 000,00
Öresavrundning	2,32	0,00
Övriga ersättningar och intäkter	57 000,00	60 000,00
Summa intäkter	2 257 052,32	2 282 000,00
Kostnader		
Hyseskostnader	-268 012,00	-270 000,00
Kontorskostnader	-53 105,69	-46 000,00
Lokalkostnader (Städning, Securitas)	-18 794,00	-25 000,00
Förbundsmöte	0,00	-15 000,00
Utåtriktad information	-84 281,25	-67 000,00
Möteskostnader	-33 824,00	-40 000,00
ABF, kursverksamhet	-8 585,50	-30 000,00
Tidningar, tidskrifter, facklitteratur	-3 763,00	-3 000,00
Telefoni	-35 271,00	-42 000,00
Post- och Bankkostnader	-8 372,50	-15 000,00
Föreningsavgifter	-750,00	-1 000,00
	-514 758,94	-554 000,00
Löner	-1 251 612,91	-1 230 000,00
Arvoden	-28 200,00	-35 000,00
Kostnader för inhyrd personal	-21 721,00	-32 000,00
Resekostnader	-5 760,90	-8 000,00
KP	-20 170,00	-60 000,00
Sociala avgifter	-306 941,02	-370 000,00
Utbildning	-9 237,75	-10 000,00
Personalkostnader	-2 873,00	-10 700,00
Ombyggnadskostnader	-25 000,00	0,00
Övriga kostnader	-16 428,00	-10 000,00
	-1 687 944,58	-1 765 700,00
Summa kostnader	-2 202 703,52	-2 319 700,00
Rörelseresultat före avskrivningar	54 348,80	-37 700,00
Avskrivningar inventarier	-7 765,72	0,00
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	46 583,08	-37 700,00
Ränte- och finansiella intäkter	240,00	0,00
Redovisat resultat	46 823,08	-37 700,00

Balansräkning den 31 december 2016

Tillgångar	
Inventarier	15 533,78
Kundfordringar	12 129,00
Förutbetalda kostnader	68 284,00
Kassa	438,55
Handelsbanken	795 544,23
Handelsbanken (E-kapitalkonto)	1 251 374,00
Summa tillgångar	2 143 303,56
Skulder och eget kapital	
Eget kapital	-1 489 426,41
Avsättning: Personalutveckling	-26 339,00
Avsättning: Utbildning	-41 938,08
Avsättning: RH-gruppen	-10 000,00
Avsättning: Kontorsutrustning	-20 000,00
Avsättning: Smärta	-22 225,00
Avsättning: Arbete med län och avdelningar	-98 220,30
Avsättning: Byte av lokal	-146 486,00
Långfristiga skulder (Ombyggnadskostnader)	-10 192,00
Leverantörsskulder	-45 407,25
Preliminär skatt	29 083,83
Motkonto skattemyndigheten	72 696,00
Källskatt	-34 380,00
Upplupna semesterlöner	-195 638,90
Upplupna sociala avgifter semesterlön	-44 917,37
Upplupna sociala avgifter	-30 856,08
Observationskonto	-29 057,00
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	-2 143 303,56

Kontaktuppgifter till DHR-avdelningarna inom Stockholms län

DHR Norrtäljeavdelningen

☎: 0176-178 40, exp

@: dhrnorrtälje@gmail.com

DHR Sundbybergsavdelningen

☎: 08-733 05 92, ordf.

@: yvonne-bjorkman@outlook.com

DHR Stockholmsavdelningen

☎: 08-564 826 50, exp

@: info@dhrs.se

Webb: www.dhrs.se/

DHR Täbyavdelningen

☎: 08-511 782 92, ordf.

DHR Botkyrka-Salemavdelningen

☎: 08-530 355 30, exp.

@: am@kolhed.se

DHR Nacka-Värmdöavdelningen

☎: 08-716 08 25, ordf.

@: gunder.wahlberg@comhem.se

DHR Tyresöavdelningen

☎: 08-742 12 20, ordf.

@: dhrtysesö@gmail.com

DHR Huddingeavdelningen

☎: 08-449 37 27, exp

☎: 08-774 07 06 (ordf.)

@: ingalill.garfve@tele2.se

DHR Södertäljeavdelningen

☎: 08-550 119 60, exp

@: dhr.sodertälje@telia.com

☎: 070-566 03 19, ordf.

@: britt.stig@bredband.net

DHR Nynäshamn-Haningeavdelningen

☎: 08-520 205 40, exp

@: nynashamn-haninge@dhr.se

Vill du ha andra kontaktuppgifter, hör av dig per telefon eller mejl.
Du kan även hitta kontaktuppgifter via webbsidan.